

บทที่ 1

กฎหมาย ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2554
3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2554
4. พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550
5. พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554
6. พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550
7. พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554
8. พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550
9. พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554
10. พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545
11. พ.ร.ฎ.ยุบสภา พ.ศ. 2554
12. ระเบียบ กกต. ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลง 14 พ.ค. 2554
13. ระเบียบ กกต. ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภานอกราชอาณาจักร ลง 19 ต.ค. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554
14. ระเบียบ กกต. ว่าด้วยการหาเสียง ข้อควรปฏิบัติและข้อห้าม มิให้ปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการดำเนินการใด ๆ ของพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ลง 24 ต.ค. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554
15. ระเบียบ กกต. ว่าด้วยการช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานซึ่งถูกฟ้องหรือถูกดำเนินคดีเนื่องจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ พ.ศ. 2554
16. ระเบียบ กกต. ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2554
17. ประกาศ กกต. เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการของรัฐในการสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลง 24 ต.ค. 50 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554
18. ประกาศ กกต. เรื่อง กำหนดวันและเวลาลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งกลาง ลง 14 พ.ค. 2554
19. ประกาศ กกต. เรื่อง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดจะมี และจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด ลง 14 พ.ค. 2554
- 20.

ประกาศ กกต. เรื่อง จำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด และท้องที่ที่ประกอบเป็นแต่ละเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งแรกภายหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2554

21. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 737/2550 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ลง 7 พ.ย. 2550

หมายเหตุ กฎหมายประกาศและระเบียบต่าง ๆ ข้างต้นดูรายละเอียดเพิ่มเติมและ download ได้จากเว็บไซต์ กองกฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (www.tsd.police.go.th) และเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (www.ect.go.th)

บทที่ 2

คำแนะนำทั่วไป

1. ปฏิทินการเลือกตั้ง ส.ส.

- (1) 10 พ.ค. 2554 พ.ร.ฎ.ยุบสภาและกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2554 มีผลใช้บังคับ
- (2) 19 – 23 พ.ค. 2554 รับสมัคร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ
- (3) 24 – 28 พ.ค. 2554 รับสมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขต
- (4) 2 มิ.ย. 2554 วันสุดท้ายลงทะเบียนใช้สิทธินอกเขต
- (5) 12 มิ.ย. 2554 วันสุดท้ายของการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- (6) 13 – 17 มิ.ย. 2554 ลงทะเบียนใช้สิทธิล่วงหน้าในเขตเลือกตั้งต่อทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น
- (7) 17 - 26 มิ.ย. 2554 ลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร (ยื่นขอใช้สิทธิไม่น้อยกว่า 30 วัน) ที่สถานทูตหรือสถานกงสุล
- (8) 22 มิ.ย. 2554 วันสุดท้ายเพิ่มชื่อ - ถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- (9) 25 มิ.ย. 2554 วันสุดท้ายแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง 7 วัน
- (10) 26 มิ.ย. 2554 ลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า
- (11) 3 ก.ค. 2554 ลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ในระหว่างเวลา 08.00 - 15.00 น.
- (12) 10 ก.ค. 2554 วันสุดท้ายแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหลังวันเลือกตั้ง 7 วัน

2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) แบบใหม่

2.1 จำนวน ส.ส. มีทั้งสิ้น 500 คน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- (1) แบบบัญชีรายชื่อ 125 คน
- (2) แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง 375 คน

2.2 ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ

ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ คือ ส.ส. ที่มาจากการเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อ โดยพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัคร ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อจะจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครไว้เพียงบัญชีเดียว เรียงลำดับจำนวนไม่เกิน 125 รายชื่อ รายชื่อใครจะอยู่ลำดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับแต่ละพรรคจะดำเนินการ การเลือกตั้งแบบนี้ถ้าราชอาณาจักรไทยเป็นเขตเลือกตั้ง หมายถึงทั้งประเทศ จะมีผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อชุด

เดียวกันการลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ ให้ทำเครื่องหมาย x กากบาท เลือกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคเดียว ได้เพียงหมายเลขเดียว หรือเบอร์เดียว นั่นก็หมายถึง

ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตัดสินใจเลือก ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อในสังกัดของพรรคการเมืองที่ชื่นชอบ ส่วนพรรคที่ส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครจะได้จำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อเท่าใดนั้น จะต้องคำนวณจากคะแนนที่มากน้อยเท่าใด โดยผู้ที่จะได้รับเลือกตั้งต้องมาจากบัญชีรายชื่อเรียงตามลำดับจนกว่าจะครบจำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองได้รับ โดยมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

วิธีคำนวณจำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อที่ได้รับเลือกตั้ง

- นำจำนวนคะแนนที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนน ให้แก่พรรคการเมืองทุกพรรครวมกัน
- ผลลัพธ์ตามข้อ 1 หารด้วยจำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ (125 คน)
- นำผลลัพธ์ตามข้อ 2 ไปหารคะแนน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองจะได้จำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรค
- ตามข้อ 3 ถ้ายังไม่ได้ครบ 125 คนให้ดูว่าพรรคการเมืองใดมีเศษเหลือมากที่สุดไปพรรคการเมืองที่มีเศษรองลงไปจนครบ 125 คน

$$\frac{\text{คะแนนรวมของทุกพรรคการเมือง}}{125} = \text{คะแนนเฉลี่ย} / \text{ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ 1 คน}$$

สมมติว่ามีพรรคการเมืองส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ รวม 8 พรรค มีคะแนนรวมทั้งประเทศ ดังนี้

ที่	พรรคการเมือง	ได้คะแนน	จำนวน ส.ส. จากการคำนวณครั้งแรก	เหลือเศษ	จำนวน ส.ส. ที่ได้เพิ่มจากการคำนวณ	ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อทั้งสิ้น
1	พรรค ก.	12,600,000	51	0.980	1	52
2	พรรค ข.	8,450,000	34	0.859	1	35
3	พรรค ค.	2,900,000	11	0.963	1	12
4	พรรค ง.	2,800,000	11	0.551	1	12
5	พรรค จ.	1,550,000	6	0.394	-	6
6	พรรค ฉ.	1,550,000	6	0.394	-	6
7	พรรค ช.	300,000	1	0.237	-	1
8	พรรค ซ.	150,000	-	0.618	1	1
		รวม	120	-	5	125

หมายเหตุ ผลการคำนวณครั้งแรกได้ ส.ส. 120 คน ดังนั้น จำนวน ส.ส. อีก 5 คนที่เหลือ จะมาจาก 5 พรรคการเมืองที่ได้คะแนนเหลือเศษมากที่สุด พรรคละ 1 คน ไล่เรียงตามลำดับคือ พรรค ก. พรรค ค. พรรค ข. พรรค ช และ พรรค ง.

โดยมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

1. รวมคะแนนทุกพรรค 30,300,000 คะแนน
2. คะแนนเฉลี่ย ต่อ ส.ส. 1 คน คือ คะแนนรวมทุกพรรคหารด้วย 125 กรณีนี้ คือ 30,300,000 คะแนนหารด้วย 125 เท่ากับ 242,400 คะแนน
3. คะแนนรวมของแต่ละพรรคหารด้วยคะแนนเฉลี่ย ผลที่ได้คือจำนวน ส.ส. ของพรรคนั้นๆ หากคำนวณแล้วได้ ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อไม่ครบ 125 คน ให้นำเศษของคะแนนในแต่ละพรรคการเมืองที่ได้มาจัดลำดับจนครบ

ตัวอย่าง : พรรค ก. ได้คะแนน 12,600,000 คะแนนหารด้วย 242,400 คะแนน ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 51.980 ก็จะได้ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ จำนวน 51 คน เหลือเศษ .980 คะแนน

2.3 ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ส.ส.แบบแบ่งเขต คือ ส.ส. ที่มาจากเขตเลือกตั้งโดยการแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งประเทศออกเป็น 375 เขต เกิดจากการคำนวณราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ที่ประกาศปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งเฉลี่ยด้วยจำนวน ส.ส. 375 คน เช่น ราษฎรทั้งประเทศ จำนวน 63,878,267 ล้านคนหารด้วย 375 ก็จะได้ค่าเฉลี่ยราษฎร 170,342 คน ต่อ ส.ส. 1 คน หลักการนี้มาจากเหตุผลที่ว่า แต่ละเขตเลือกตั้งควรมี ส.ส. จำนวนเท่าเทียมกันโดยประชาชนหนึ่งคนมีหนึ่งเสียงเท่ากัน มีความเสมอภาคกัน ไม่ว่าจะมิถุนีลำนานอยู่ในพื้นที่ใด ก็มีสิทธิที่เท่าเทียมกัน การลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส.แบบแบ่งเขตให้ทำเครื่องหมาย x (กากบาท) โดยเลือกได้เพียงหมายเลขเดียวหรือ เบอร์เดียว ดังที่เรียกว่า “เขตเดียว เบอร์เดียว”

3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและลักษณะต้องห้าม

3.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- (1) ผู้มีสัญชาติไทย (กรณีการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี)
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง และ
- (3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง

3.2 ลักษณะต้องห้ามใช้สิทธิเลือกตั้ง

- (1) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (2) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (3) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (4) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

4. การใช้สิทธิลงคะแนน

4.1 การลงคะแนนล่วงหน้าในเขตเลือกตั้ง

ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านตามทะเบียนบ้าน ที่ต้องเดินทางออกนอกเขตไม่สามารถไปใช้สิทธิได้ในวันเลือกตั้ง สามารถไปแสดงตนเพื่อขอลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. ล่วงหน้า ได้ ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง โดยต้องยื่นคำขอลงทะเบียนต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ตามวันเวลาที่กำหนดข้างต้น

ระยะเวลาการลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตเลือกตั้ง

ตั้งแต่วันที่ 13 - 17 มิถุนายน 2554 ณ ที่ว่าการอำเภอ และ ที่ทำการทะเบียนท้องถิ่น โดยยื่นต่อนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น ก็คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตใน กทม. หรือนายอำเภอ หรือปลัดเทศบาลในจังหวัดอื่น ๆ แล้วแต่กรณี

วันลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตเลือกตั้ง

วันที่ 26 มิถุนายน 2554 เวลา 08.00 - 15.00 น. ณ สถานที่เลือกตั้งกลาง

4.2 การลงคะแนนล่วงหน้านอกเขต

ผู้ทำงานหรืออาศัยอยู่นอกเขตจังหวัดกับที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง (กรณีย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาใหม่) ไม่ถึง 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง สามารถไปลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. ล่วงหน้า ณ ที่เลือกตั้งกลาง ของจังหวัดที่ทำงานหรืออาศัยอยู่ได้ แต่ต้องยื่นคำขอลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ภายใน วันที่ 19 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2554 สำหรับผู้ที่เคยลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าไว้แล้ว โดยไม่ได้ขอเปลี่ยนแปลงที่ลงคะแนนโดยไม่ต้องยื่นคำขอลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าอีก สามารถไปขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าได้ตามวันเวลาที่กำหนดได้

การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด

วันเลือกตั้งล่วงหน้า : วันที่ 26 มิถุนายน 2554 เวลา 08.00 - 15.00 น.

สถานที่ลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า : ณ ที่เลือกตั้งกลางของแต่ละจังหวัด อย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง สำหรับกรุงเทพมหานคร มีทุกสำนักงานเขต

เอกสารที่ต้องเตรียมยื่นลงทะเบียนนอกเขตจังหวัด

1. คำขอลงทะเบียนการใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด (ส.ส.42) และหนังสือตอบรับการลงทะเบียนฯ ส.ส.42/ข.) - ขอรับได้ที่ที่ว่าการอำเภอทุกแห่งหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือ Download จากหมวด "แบบฟอร์ม" ที่ www.ect.go.th
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรที่มีรูปถ่ายที่ทางราชการออกให้และมีเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก พร้อมลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง

หมายเหตุ สามารถยื่นรวมกันเป็นกลุ่มได้ โดยใช้คำแบบ ส.ส.42/ก หรือทำเป็นหนังสือที่มี ชื่อ-สกุล เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง และจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน

วิธีการยื่นคำขอลงทะเบียนนอกเขตจังหวัด

ยื่นต่อนายทะเบียนอำเภอ/นายทะเบียนท้องถิ่น คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตใน กทม. นายอำเภอ หรือปลัดเทศบาลในจังหวัดอื่น ได้ 3 ช่องทาง คือ

1. ยื่นด้วยตนเอง
2. มีหนังสือมอบหมายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอื่นดำเนินการแทน
3. ส่งทางไปรษณีย์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (ดูตราประทับต้นทางเป็นสำคัญ)

หมายเหตุ กรณีส่งทางไปรษณีย์ จะต้องเตรียมซองจดหมายเจ้าหน้าที่ตนเองพร้อมติดแสตมป์ส่งไปพร้อมกับเอกสารคำขอด้วย

ระยะเวลาในการลงทะเบียน

วันที่ 19 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2554

ข้อควรระวังเกี่ยวกับการลงทะเบียน

1. ผู้ที่เคยลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตในเขตเลือกตั้งไว้แล้วสามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าได้ โดยไม่ต้องลงทะเบียนใหม่
2. ผู้ที่เคยลงทะเบียนไว้แล้ว หากต้องการกลับไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ เขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จะต้องขอยกเลิกการลงทะเบียนเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตจังหวัดก่อน

3. การลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตเลือกตั้ง ใช้ได้กับการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. เท่านั้น ส่วนการเลือกตั้งท้องถิ่น ผู้ลงทะเบียนจะต้องกลับไปใช้สิทธิ ณ ที่ลงคะแนนชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

4. ผู้ที่ลงทะเบียนฯ ต้องไปใช้สิทธิได้ในวันที่ 26 มิถุนายน 2554 เท่านั้น จะไม่สามารถไปใช้สิทธิในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ได้

5. การลงทะเบียนฯ จะมีผลผูกพันไปตลอดจนกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะยื่นหนังสือขอยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

4.3 การลงคะแนนของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ รปภ.ประจำหน่วยเลือกตั้ง

(1) ใช้สิทธิลงคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้งที่ตนปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

(2) อาจไปใช้สิทธิล่วงหน้าในเขต หรือนอกเขตจังหวัด ในวันที่ 26 มิ.ย. 2554 เวลา 08.00 – 15.00 น. ตามข้อ 4.1 หรือข้อ 4.2 ดังกล่าวแล้วแต่กรณี แต่ต้องยื่นคำขอก่อน

5. หลักฐานการใช้สิทธิลงคะแนน

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน
- (2) บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ
- (3) บัตรหรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ ซึ่งมีรูปถ่ายและมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร เช่น ใบขับขี่ หนังสือเดินทาง บัตรข้าราชการ

6. ขั้นตอนการลงคะแนน

- (1) ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และจดจำลำดับเลขที่ของตนเอง (มีเจ้าหน้าที่หน้าคูหาจัดให้)
- (2) จดจำหมายเลขผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและหมายเลขพรรคการเมืองแบบสัดส่วนที่จะใช้ลงคะแนนเลือกตั้ง
- (3) ยื่นบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นตามที่ กกต. กำหนด และลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือหัวแม่มือขวาในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- (4) ลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือหัวแม่มือขวาที่ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง
- (5) รับบัตรเลือกตั้ง 2 ใบ
- (6) เข้าคูหาลงคะแนน
 - (6.1) แบบสัดส่วน ให้กากบาท X เลือกพรรคการเมืองได้เพียงพรรคเดียวเท่านั้น
 - (6.2) แบบแบ่งเขต ให้กากบาท X เลือกผู้สมัครได้เพียงคนเดียวเท่านั้น

(6.3) หากไม่ประสงค์ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ให้กากบาท X ที่ช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน

(7) นำบัตรเลือกตั้งทั้ง 2 ใบ ใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทด้วยตนเอง

7. การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

7.1 ผู้แจ้ง

7.1.1 เจ้าตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

7.1.2 บุคคลอื่น

(1) ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพันหรือเทียบเท่า แจ้งแทนทหารประจำการ ทหารกองประจำการ ตำรวจ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน หรือข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยนอกที่ตั้งปกติที่ตนมีภูมิลำเนา

(2) หัวหน้าสถานพยาบาล แจ้งแทนผู้เจ็บป่วยและเข้ารับการรักษาตัวอยู่ในสถานพยาบาลแห่งนั้น

(3) หัวหน้าสถานสงเคราะห์ แจ้งแทนคนพิการหรือผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแลและพักอาศัยในสถานที่แห่งนั้น

(4) หัวหน้าสถานที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ต้องควบคุมหรือดูแลบุคคลที่ต้องถูกควบคุมหรือดูแลและพักอาศัยในสถานที่แห่งนั้น แจ้งแทนผู้ที่ถูกควบคุมหรือดูแล

7.2 วิธีการแจ้ง

7.2.1 กรณีเจ้าตัวหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตาม 7.1.1 แจ้งเหตุภายใน 7 วัน ก่อนวันเลือกตั้ง หรือภายใน 7 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง โดยใช้แบบ ส.ส.28 หรือทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง

7.2.2 กรณีบุคคลที่มีหน้าที่แจ้งแทนผู้อื่น ตาม 7.1.2 ให้ผู้แจ้งแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นที่สถานที่แห่งนั้นตั้งอยู่

8. แนวทางการพิจารณาเหตุจำเป็นของการไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

- (1) มีกิจธุระจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเดินทางไปพื้นที่ห่างไกล
- (2) เจ็บป่วยและไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้
- (3) พิกัดหรือสูงอายุและไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้

(4) เดินทางออกนอกราชอาณาจักร และมีได้แจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

(5) มีถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากที่เลือกตั้งเกินกว่า 100 กิโลเมตร

(6) เหตุสุดวิสัยอื่นหรือเหตุอื่นที่ กกต. กำหนด

9. ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควร ย่อมเสียสิทธิ ดังนี้

(1) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว.

(2) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็น ส.ส. ส.ว. สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

(3) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน

ระยะเวลาการเสียสิทธินับตั้งแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

10. เจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง

10.1 คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

มีจำนวน 5 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา มีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น

(1) ควบคุมและจัดการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ

(2) ออกประกาศ ระเบียบ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ร.บ.การเลือกตั้ง พ.ร.บ.พรรคการเมือง ฯลฯ

(3) วางระเบียบการหาเสียงเลือกตั้ง การดำเนินการของพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(4) วางระเบียบข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการตอบข้อหารือเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

(5) กำหนดมาตรการ ควบคุมการบริจาคเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ให้แก่พรรคการเมือง การสนับสนุนทางการเงินโดยรัฐ การใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(6) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตาม พ.ร.บ.การเลือกตั้ง พ.ร.บ.พรรคการเมือง และ พ.ร.บ.อื่น ๆ

(7) แบ่งเขตเลือกตั้ง

(8) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่รับผิดชอบ

(9) สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยใดหรือทุกหน่วย การนับคะแนนใหม่

(10) ประกาศผลการเลือกตั้ง

(11) เป็นผู้เสียหายตาม ป.วิ.อาญา และกฎหมายอื่น และเป็นเจ้าพนักงานตาม ป.อาญา

(12) ให้น่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น ชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ความเห็นการปฏิบัติงาน ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(13) ให้เจ้าหน้าที่ตาม (12) อัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใดชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ ส่งเอกสาร พยานหลักฐานภายในเวลาตามที่ กต. กำหนด

(14) ขอความร่วมมือให้ศาลส่งเอกสาร หลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(15) เข้าไปหรือแต่งตั้งบุคคลเข้าไปในที่เลือกตั้ง

10.2 กต.จังหวัด

มีจำนวน 5 คน ซึ่ง กต. แต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น

(1) อำนวยการเลือกตั้งในจังหวัดนั้น

(2) แต่งตั้งบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ เช่น เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการประจำที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัด

10.3 ผอ.การเลือกตั้งประจำจังหวัด

มีจำนวน 1 คน ซึ่ง กต. เป็นผู้แต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของ กต.จังหวัด และ กต.เขต

10.4 กต.เขต

มีจำนวน 5 คน ซึ่ง กต. แต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น

(1) อำนวยการและรับผิดชอบการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง

(2) กำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

(3) จัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(4) กำกับดูแลการลงคะแนน การนับคะแนน และประกาศผล

(5) กำกับการทำงานของ ผอ.กต.เขต

(6) แต่งตั้ง ผอ.ประจำหน่วยเลือกตั้ง และคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ไม่น้อยกว่า 9 คน

(7) แต่งตั้ง จนท.รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยเลือกตั้ง

10.5 ผอ.กต.เขต

มีจำนวน 1 คน กกต. เป็นผู้ แต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น

- (1) รับสมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขต
- (2) ดำเนินการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

10.6 ผอ.ประจำหน่วยเลือกตั้ง/ที่เลือกตั้งกลางในเขตและนอกเขต

มีจำนวน 1 คน ในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง กกต.เขต หรือ กกต.จังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น

- (1) อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำในการตรวจสอบเอกสารและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง
- (2) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจาก กกต. กกต.จังหวัด กกต.เขต หรือ ผอ.กกต.เขต
- (3) แต่งตั้งบุคคลให้ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่

10.7 คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

มีจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน ซึ่ง กกต.เขต แต่งตั้ง มีหน้าที่กำกับดูแลการลงคะแนน และการนับคะแนนเลือกตั้งแต่ละแห่ง

10.8 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

ให้ ผบ.ตร. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจัดให้มี จนท.รปภ.ประจำที่เลือกตั้ง ที่เลือกตั้งกลางในเขต/นอกเขตจังหวัด อย่างน้อยแห่งละ 1 คน เพื่อให้ กกต.เขต แต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น

- (1) รักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยบริเวณที่เลือกตั้ง
- (2) สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ ผอ.ประจำหน่วยเลือกตั้ง และคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง
- (3) พันหน้าที่เมื่อมีการส่งหีบบัตรและอุปกรณ์แก่ กกต.เขต เรียบร้อยแล้ว

11. หน่วยลงคะแนนเลือกตั้ง

- (1) หน่วยเลือกตั้งทั่วประเทศมี จำนวน 90,728 หน่วย
- (2) หน่วยเลือกตั้งกลาง 4,000 หน่วย (อาจมีการเพิ่มลดได้)

12. การนับคะแนน

- (1) นับ ณ ที่เลือกตั้งแต่ละแห่ง แล้วแจ้งผลไปยัง กกต.เขต กกต.จว. และ กกต.ตามลำดับ เพื่อรวบรวมคะแนนแล้วประกาศผล
- (2) กรณีปกติจะประกาศผลภายใน 7 วัน เว้นแต่กรณีที่ต้องมีการร้องเรียนที่ต้องสอบสวนทาง กกต. ก็จะต้องดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จสิ้น และประกาศผลภายใน 30 วัน

13. บัตรเสีย

บัตรเลือกตั้งที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ถือเป็นบัตรเสีย

- (1) บัตรปลอม
- (2) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนเลือกตั้ง
- (3) บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนเกินจำนวน ส.ส. หรือเกินกว่าหนึ่งพรรคการเมือง
- (4) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้ใด หรือพรรคการเมืองใด
- (5) บัตรที่ลงคะแนนเลือกตั้งแล้วได้มีการทำเครื่องหมายในช่องไม่ลงคะแนน
- (6) บัตรที่ไม่ได้ทำเครื่องหมายกากบาท X
- (7) บัตรที่ทำเครื่องหมายนอกช่องที่ลงคะแนน
- (8) บัตรที่ส่งมาถึงสถานที่นับคะแนนล่าช้า และบัตรที่ กกต. ประกาศให้เป็นบัตรเสีย

เนื่องจากเป็นการกระทำฝ่าฝืนกฎหมาย

บทที่ 3

แนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเลือกตั้ง

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่โดยทั่วไป ดังนี้

(1) ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง

(2) ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่ กกต.เขต หรือคณะอนุกรรมการที่ กกต.เขตแต่งตั้ง

(3) รักษาความสงบเรียบร้อยและการจัดการจราจรตามอำนาจหน้าที่

(4) วางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด ไม่ปฏิบัติกรใด ๆ ในลักษณะเป็นการชี้้นำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปลงคะแนนให้พรรคใดพรรคหนึ่งหรือให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง คนใดคนหนึ่ง โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.1) ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับ วางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด ไม่ปฏิบัติกรใด ๆ ทั้งในทางส่วนตัวและราชการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดโดยเด็ดขาด

4.2) การวางตัวเป็นกลางนั้น มิได้หมายความว่าข้าราชการตำรวจจะเพิกเฉยไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง แต่หมายถึง การไม่ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่หรือพฤติกรรมในทางส่วนตัว เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือผู้สมัครคนใด หรือพรรคการเมืองใด โดยเฉพาะเจาะจงทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งอาจเสียความเที่ยงธรรมได้ นอกจากการไม่สนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดดังกล่าวข้างต้น ในทางกลับกันจะต้องไม่กีดกันหรือกลั่นแกล้งใส่ร้ายป้ายสี ต่ำหนีดิตีเยน ทับถม หรือให้ร้ายผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดให้ได้รับความเสียหายอีกด้วย

4.3) ข้าราชการตำรวจผู้ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางการเมือง จะต้องแยกแยะระหว่างหน้าที่การรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของตำรวจ ไม่ใช่หน้าที่ในการช่วยบุคคลดังกล่าวหาเสียง ซึ่งจะเสียความเป็นกลางทางการเมือง และสำหรับผู้ที่มิใช่ญาติ หรือบุคคลใกล้ชิดเป็นผู้สมัครหรือผู้สนับสนุนผู้สมัคร ขอให้แบ่งแยกระหว่างความเป็นญาติกับความเป็นกลางทางการเมืองให้ถูกต้อง

4.4) ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินการเลือกตั้งและไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้เป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งให้คำแนะนำชักชวนบุคคลผู้ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในครอบครัว ญาติ มิตรสหาย ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียงกัน

4.5) ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับสอดส่อง ดูแล ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด ผู้ใดละเลยให้ถือว่ากระทำผิดวินัย

4.6) สำหรับมาตรการในการดำเนินการสำหรับข้าราชการตำรวจที่วางตัวไม่เป็นกลาง ให้ดำเนินการ ดังนี้

4.6.1) การดำเนินการทางปกครอง เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารที่พิจารณาได้ว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดมีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง

4.6.1.1) สั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการในหน่วยอื่น โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมหรือพ้นจากพื้นที่เดิม

4.6.1.2) สั่งให้ประจำหรือสำรองราชการ

4.6.1.3) แต่งตั้งโยกย้ายให้พ้นจากตำแหน่งเดิม

4.6.1.4) สืบสวนข้อเท็จจริงทางวินัย ฐานประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ อันจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

4.6.2) การดำเนินการทางวินัย เมื่อปรากฏผลการสืบสวนข้อเท็จจริงชัดเจนว่ามีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง หรือเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการ ให้พิจารณาลงโทษทางวินัยอย่างไม่มีร้ยแรง หรือตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี

4.6.3) การดำเนินการทางกฎหมาย เมื่อพบว่ามีกรกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งหรือกฎหมายอาญาอันเนื่องกับการเลือกตั้ง ให้ดำเนินคดีอาญาโดยเฉียบขาดและเร่งรัดให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวนอย่างรวดเร็ว

4.6.4) อำนาจในการสั่งการตาม 4.6.1 - 4.6.3 ให้เป็นไปตามข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.7) บังคับใช้กฎหมายความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยเคร่งครัดและเสมอภาค

(5) ไปใช้สิทธิเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไป และให้คำแนะนำชักชวนบุคคลในครอบครัว ญาติ และมิตรสหายไปใช้สิทธิออกเสียงโดยพร้อมเพรียงกัน รวมทั้งให้ทุกหน่วยงานอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงในสังกัดในการไปใช้สิทธิด้วย

(6) ให้การสนับสนุนสถานที่เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดการเลือกตั้ง

(7) ให้หน่วยงานด้านสื่อต่าง ๆ ของรัฐ ทั้งสื่อวิทยุและโทรทัศน์ เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิให้มากที่สุด และให้โอกาสแก่พรรคการเมืองอย่างเท่าเทียมกันในการชี้แจงนโยบายของแต่ละพรรคการเมือง ตามระเบียบ กกต. กำหนด

(8) ปฏิบัติตามแผน/มาตรการของ ตร. และหน่วยเหนือเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง

(9) ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกต. หากไม่ปฏิบัติตามถือว่าผิดวินัย และหากเกิดความเสียหายแก่การเลือกตั้งให้ถือว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(10) ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่โดยมิ ชอบด้วยกฎหมายเพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง หากฝ่าฝืนมีความผิดทางอาญา และให้ กกต. แจ้ง เพื่อสั่งให้ไปประจำกระทรวง ทบวง กรม ได้

(11) ให้หัวหน้าหน่วยงานจัดสถานที่ปิดประกาศแก่ผู้สมัคร/พรรคการเมือง ณ ที่ตั้ง ของหน่วยงานตามความเหมาะสมให้พอเพียงและเท่าเทียมกัน ตามประกาศที่ กกต. กำหนด

(12) ประสานงาน กกต.จังหวัด หรือ กกต.เขต ในกรณีมีปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2. เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งกลาง มีหน้าที่ดังนี้

(1) เข้าร่วมรับการอบรมตามที่ ผอ.กกต.เขต, กกต.เขต, ผอ.กกต.จว. และ กกต.จว. จัดให้มีขึ้น

(2) ก่อนวันเลือกตั้งมีหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไปรับและนำ หีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไปเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย

(3) ในวันเลือกตั้งให้ไปถึงที่เลือกตั้งซึ่งตนต้องประจำปฏิบัติหน้าที่ก่อนเวลา 06.00 น.

(4) รักษาความสงบเรียบร้อยภายในบริเวณที่เลือกตั้ง และไม่ว่ากรณิใดห้ามละทิ้งหน้าที่ หลีก

(5) รักษาความปลอดภัยแก่ผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำ หน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่คะแนน

(6) ภายหลังการปิดการลงคะแนนให้ร่วมเดินทางไปส่งหีบบัตรเลือกตั้งและสิ่งของกับ คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อส่งมอบให้แก่คณะอนุกรรมการฯ ที่ กกต.เขตแต่งตั้งจนเสร็จสิ้น เรียบร้อยจึงถือว่าพ้นจากหน้าที่

(7) เมื่อมีเหตุการณ์หรือเหตุขัดข้องในที่เลือกตั้งให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาในพื้นที่ รับผิดชอบทราบทันที

(8) ลงคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้งที่ตนปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นหน่วยเลือกตั้ง ที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น หรืออาจไปใช้สิทธิล่วงหน้า ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตหรือนอกเขต จังหวัดในวันอาทิตย์ที่ 26 มิ.ย. 54 เวลา 08.00 – 15.00 น.

3. ตัวอย่าง พฤติกรรมหรือการกระทำที่อาจถูกร้องเรียนการวางตัวไม่เป็นกลางของข้าราชการตำรวจการกระทำที่เข้าข่ายอันเป็นคุณ

(1) การกระทำที่เข้าข่ายอันเป็นคุณ

- แสดงตัวเป็นผู้มีอิทธิพลมีความสนิทสนมกับนักการเมือง
- ช่วยหาเสียงให้พรรคการเมืองใดๆ
- ติดตามนักการเมืองไปหาเสียงเลือกตั้ง
- ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือหัวหน้าคณะหรือฐานเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ
- ขึ้นพูดสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง นักการเมืองหรือพรรคการเมืองบนเวทีงานเลี้ยง
- ช่วยหาเสียงระหว่างการมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยนักการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองหนึ่ง และให้คอยจับตาความเคลื่อนไหวการหาเสียงหรือจ้องจับผิดผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองอื่นๆ
- ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าร่วมประชุมที่หน่วยงาน และแสดงบทบาทสนับสนุนพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น
- ทำตัวสนิทสนมกับผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคหนึ่ง และข่มขู่ฝ่ายตรงข้าม
- ช่วยหาเสียงให้นักการเมือง เพื่อหวังเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง
- ข่มขู่ประชาชนให้สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองที่ตนชอบ
- ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียง
- ช่วยติดป้ายหาเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ
- ช่วยขับรถหรือพาหนะอื่นๆ ในกิจกรรมหรือธุระของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ
- ไปติดตามรักษาความปลอดภัยผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือผู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง โดยไม่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา หรือไม่ใช่พื้นที่รับผิดชอบตามที่
- ใส่เสื้อสัญลักษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ
- ติดสติ๊กเกอร์ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองใดๆ ที่บ้านพักหรือยานพาหนะทั้งของทางราชการและส่วนตัว
- พูดจาชักจูงให้ผู้อื่นเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ
- แสดงพฤติกรรม หรือการทำการใดๆ อันเป็นการสื่อแสดงนัยให้การสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ

(2) การกระทำที่เข้าข่ายอันเป็น โทษ

ชอบ

- พุดจาหว่านล้อมชักจูงให้ผู้อื่นเกลียดผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองที่ตนไม่ชอบ
- พุดจาใส่ร้ายผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ
- ตรวจสอบตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง/บริวาร หรือยานพาหนะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือของพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามกฎหมาย หรือมีเจตนากลั่นแกล้ง
- ไม่อนุญาตให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมือง ใช้พื้นที่ราชการในการหาเสียง โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือเลือกปฏิบัติ
- กระทำการใดๆ อันเป็นการขัดขวางการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองใดๆ

มาตรการในการดำเนินการสำหรับข้าราชการตำรวจที่กลั่นแกล้งร้องเรียนข้าราชการตำรวจด้วยกันเอง ทั้งที่เป็นตัวการ หรือผู้ให้การสนับสนุน

- ผบ.ตร./ผอ.ศรส.ลด.ตร. สั่งการให้ดำเนินการทั้งทางวินัยและอาญาโดยเฉียบขาดทุกราย

บทที่ 4

ข้อหาความผิด

4.1 ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
1.	ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง เลขธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใด เพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา 20)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 137)
2.	ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการหรือยินยอมให้มีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้านของตน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ หากปรากฏว่ามีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานว่าเป็นการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ (1) การย้ายบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันที่ย้ายเข้ามา (2) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยบุคคลนั้นมิได้อยู่อาศัยจริง (3) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าบ้าน (มาตรา 33)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 138)

ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
3.	บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (มาตรา 34) ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้ง ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งโดยฝ่าฝืนมาตรา 34 (มาตรา 139)	ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 139)
4.	บุคคลใดประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคการเมืองเดียว และจะสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อ แบบใดแบบหนึ่งได้เพียงแบบเดียว และสมัครรับเลือกตั้งได้เพียงเขตเลือกตั้งเดียว ในกรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่ามี การสมัครรับเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการ การเลือกตั้งประกาศให้บุคคลนั้นเป็นผู้สมัครตามมาตรา 37 หรือมาตรา 43 แล้วแต่กรณี และให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศการรับสมัครเลือกตั้ง และให้นำความในมาตรา 39 หรือมาตรา 44 แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่มีการตรวจพบการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่งภายหลังการประกาศการรับสมัครเลือกตั้งให้นำความในมาตรา 40 หรือมาตรา 45 แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 35) ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้ง ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งโดยฝ่าฝืน มาตรา 35 (มาตรา 139)	ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 139)
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
5.	เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ออกใบรับให้แก่ผู้สมัครตามมาตรา 37 แล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครรับ	

	เลือกตั้ง และให้ค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตกเป็นของกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ห้ามมิให้ผู้สมัครตามพรรคหนึ่งยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งในเขต เลือกตั้งนั้น หรือเขตเลือกตั้งอื่นอีก (มาตรา 38) ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้ง ได้สมัครรับ เลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้ง โดยฝ่าฝืนมาตรา 38 วรรคสอง (มาตรา139)	ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สอง หมื่นบาทถึงสองแสนบาทและ ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนดสิบปี (มาตรา 139)
6.	ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกิน จำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่บุคคลใด ๆ จ่ายหรือรับว่าจะ จ่ายแทนหรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการ หา เสียงเลือกตั้ง โดยความยินยอมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นด้วย ในกรณีที่น่าทรัพย์สินมาให้ใช้ ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือ ค่าตอบแทนตามปกติในท้องที่นั้นๆ (มาตรา 50 วรรคสาม)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่ง แสนบาทหรือปรับเป็นจำนวนสาม เท่าของจำนวนเงินที่เกินจำนวน เงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกำหนด แล้วแต่ว่าจำนวน ใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้ง ปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิ เลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 141)
7.	การจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของสมุหบัญชีเลือกตั้งผู้ใด ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 51 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่ เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่ง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนดห้าปี และห้ามเป็น สมุหบัญชีเลือกตั้งเป็นเวลาห้าปี (มาตรา 142)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
8.	ภายในกำหนดเก้าสิบวันหลังจากวันเลือกตั้ง ผู้สมัคร แต่ละคนและพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อต้องยื่นบัญชี รายรับและรายจ่ายที่สมุหบัญชีเลือกตั้งจัดทำขึ้น โดยผู้สมัครหรือ หัวหน้าพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ได้รับรองความถูกต้องบัญชีรายรับ และรายจ่ายอย่างน้อยต้องประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ได้จ่ายไป	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับ ไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้ง ปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิ เลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 143 วรรคหนึ่ง)

	แล้วและที่ยังค้างชำระ รวมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 52) ถ้ารายการค่าใช้จ่ายที่ยื่นตามมาตรา 52 เป็นเท็จ (มาตรา 143 วรรคสอง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 143 วรรคสอง)
9.	ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ (1) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ แก่ผู้ใด (2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม แก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด (3) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ (4) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด (5) หลอกลวง บังคับ ชูเชื้อ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา 53)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 137 วรรคหนึ่ง) ในกรณีมีการฝ่าฝืนมาตรา 53 และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้กระทำการฝ่าฝืนให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับไม่เกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนเงินค่าปรับแก่ผู้แจ้งความนำจับ (มาตรา 137 วรรคสอง)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
10.	ห้ามมิให้ผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดเรียกรับหรือรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ห้ามมิให้ผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดลงสมัครรับเลือกตั้งหรือส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นหรือพรรคการเมืองอื่นในการหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์ตามมาตรา 88	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 144) ในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำการฝ่าฝืนมาตรา 54 ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและ

	(มาตรา 54)	กรรมการ บริหารพรรคการเมือง ของพรรคการเมืองนั้นต้องระวาง- โทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้ถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรค การเมืองนั้น (มาตรา 144 วรรคสอง)
11.	ห้ามมิให้ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้ง เพื่อการเลือกตั้งหรือนำกลับไปจากที่เลือกตั้งโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสาร ยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปยังที่เลือกตั้ง หรือกลับจากที่เลือกตั้งเพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มี สิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา 55)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึง หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนดห้าปี (มาตรา 145)
12.	ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือ ในการหา เสียงเลือกตั้งหรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้งโดย ประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือ พรรคการเมืองใด ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการช่วยราชการหรือ เป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น (มาตรา 56)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสอง แสนบาท (มาตรา 146)
13.	ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วย กฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือ พรรคการเมือง (มาตรา 57)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสอง แสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอน สิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 137)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
14.	ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด นับตั้งแต่วันที่ 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงวันเลือกตั้ง (มาตรา 58)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 147)
15.	ภายใต้บังคับมาตรา 59 ห้ามมิให้ผู้สมัคร พรรคการเมืองหรือผู้ใด ปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในสาธารณสถานซึ่ง เป็นของรัฐหรือในที่ของเอกชน โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทาง วิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ หรือกระทำการอื่นที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้รัฐสนับสนุน ห้ามปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีขนาด หรือจำนวนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 147)

	(มาตรา 60)	
16.	ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น พยายามลงคะแนนเลือกตั้ง หรือลงคะแนนเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นที่มีได้มีไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงขึ้นต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา 70)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 137)
17.	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรเลือกตั้งตามมาตรา 61 ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือใช้บัตรเลือกตั้งที่มีใช้บัตรเลือกตั้งที่ตนได้รับมาจากการแสดงตนตามมาตรา 64 ลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา 71 วรรคหนึ่ง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 151)
18.	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง (มาตรา 71 วรรคสอง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 152)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
19.	ห้ามมิให้ผู้ใดจงใจทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรเลือกตั้ง (มาตรา 72)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 152)
20.	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพบัตรเลือกตั้งที่ตนได้ลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว (มาตรา 73)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 153)
21.	ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้ง โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตน เพื่อลงคะแนนเลือกตั้งโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง (มาตรา 74)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 152)

22.	ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนเลือกตั้งแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้ผู้ใด โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 75)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 153)
23.	ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิได้ หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้ง หรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าว ภายในกำหนดเวลาที่ จะลงคะแนนเลือกตั้งได้ (มาตรา 76)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 152)
24.	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อลงคะแนนเลือกตั้งหรือดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา 77)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 152)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
25.	ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่ตั้งไว้เพื่อการลงคะแนนเลือกตั้งหรือภายหลังที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใด เปิดทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้งหรือบัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการ ประจำหน่วยเลือกตั้งได้จัดทำโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 80)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 151)
26.	ห้ามมิให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสียหรือกระทำการด้วยประการใด แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง (มาตรา 83)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 137)
27.	ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่สั่งให้ระงับหรือแก้ไขการกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด อันอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

	ถ้ามีผู้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานตำรวจพบเห็นการกระทำตามวรรคหนึ่ง และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและดำเนินคดีโดยเร็ว และแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาดำเนินการต่อไป (มาตรา 106)	(มาตรา 154 วรรคหนึ่ง)
28.	ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่สั่งให้ยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำสั่ง กรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือจัดเตรียมเงินหรือทรัพย์สินเพื่อดำเนินการดังกล่าว (มาตรา 107)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 147)
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
29.	ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ที่สั่งให้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งและป้องกันมิให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ (1) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อตรวจ ค้น ยึด หรืออายัดเอกสารทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานใด และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นซ้ำ เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม จะเข้าทำการค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นก็ได้ และต้องบันทึกพฤติการณ์แห่งกรณีไว้ (2) ขอให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของบุคคลที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบหรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนเงินตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ (มาตรา 112)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 154 วรรคหนึ่ง)

	ผู้ใดกระทำการใดให้บุคคลอื่นล่วงรู้ข้อมูลที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งได้รับตามมาตรา 112 (2) โดยมีใช่เป็นการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมาย (มาตรา 154 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 154 วรรคสอง)
30.	ห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาเสียงเลือกตั้ง ในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของวุฒิสภา (มาตรา 123 วรรคหนึ่ง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 157)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
31.	ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้างแล้วแต่กรณี (มาตรา 136)	โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 136)
32.	ผู้ใดกระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา 140 วรรคหนึ่ง) ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการเพื่อจะแก่งัดให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือเพื่อไม่ให้มีการ ประกาศผลการเลือกตั้ง (มาตรา 140 วรรคหนึ่ง) ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 140 วรรคสาม)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี จำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 140)
33.	ผู้ใดจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสีย เพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้ง (มาตรา 148)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

		(มาตรา 148)
34.	ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้งถ้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมาลงคะแนน หรือยังไม่มาลงคะแนนเพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา 149)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 149)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
35.	ผู้ใดเปิดเผยหรือเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา 150)	จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 150)
36.	ผู้ใดขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตเลือกตั้งในระหว่างเวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับวันลงคะแนนตามมาตรา 95 (การลงคะแนวล่วงหน้า) มาตรา 96 และมาตรา 97 (การเลือกตั้งนอกเขต) ด้วย (มาตรา 155)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 155)
37.	ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง (มาตรา 156)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 156)
38.	ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ยินยอมให้องค์กรใดเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาดังกล่าวหรือผู้ใดกระทำไม่ว่าด้วยประการใด ๆ อันมีผลทำให้การสรรหาสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา 161)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 161)

4.2 ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2550
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
1.	เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ต้องควบคุมไม่ให้ผู้ซึ่งพรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา 18 วรรคสอง) ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ากรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 18 วรรคสอง (มาตรา 105 วรรคหนึ่ง)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 105 วรรคหนึ่ง)
2.	พรรคการเมืองใดแอบอ้างว่าผู้ใดสมัครเป็นสมาชิกโดยผู้นั้นไม่รู้เห็นหรือไม่สมัครใจ (มาตรา 19 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 106)
3.	หัวหน้าพรรคการเมืองหรือนายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองผู้ใดจัดทำทะเบียนสมาชิกอันเป็นเท็จ (มาตรา 19 วรรคสาม)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 106)
4.	ห้ามมิให้พรรคการเมืองรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่งเข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง หรือยอมให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมือง (มาตรา 21 วรรคหนึ่ง)	จำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนดห้าปี (มาตรา 107)
5.	ห้ามมิให้ผู้ไม่มีสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งเข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมืองหรือร่วมกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง (มาตรา 21 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 108)

ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
6.	ห้ามมิให้สมาชิกที่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมืองพนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองหรือตำแหน่งอื่นใดของพรรคการเมือง (มาตรา 21 วรรคสาม)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 108)
7.	ห้ามมิให้พรรคการเมืองหรือผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมเพื่อจูงใจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง (มาตรา 22) ในกรณีที่การฝ่าฝืนเป็นการกระทำเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา 109 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 109 วรรคหนึ่ง) จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 109 วรรคสอง)
8.	ห้ามมิให้ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากพรรคการเมืองหรือจากผู้ใด เพื่อยอมสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง (มาตรา 23)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 109)
9.	ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อ ชื่อย่อ ภาพเครื่องหมาย หรือถ้อยคำในประการที่น่าจะทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นพรรคการเมือง หรือใช้ชื่อที่มีอักษรไทยประกอบว่า “พรรคการเมือง” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งแปลหรืออ่านว่า “พรรคการเมือง” ใน ดวงตรา ป้าย ชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่น หรือในข้อมูลทางการสื่อสารใด ๆ โดยมีได้เป็นพรรคการเมือง (มาตรา 25) ผู้ใดโดยเจตนาสมคบกันตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปดำเนินกิจการเช่นเดียวกับพรรคการเมือง หรือดำเนินการไม่ว่าด้วยวิธีใดให้เข้าใจว่าเป็นพรรคการเมืองโดยมิได้จัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง (มาตรา 110 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 110 วรรคหนึ่ง) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 110 วรรคสอง)
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
๑๐.	ห้ามมิให้พรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ช่วยเหลือหรือ	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ

	สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือผู้เข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้ได้รับเลือกตั้งหรือได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม (มาตรา 43)	ทั้งปรับ (มาตรา 111)
11.	หัวหน้าพรรคการเมือง และกรรมการบริหารพรรคการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่เข้ารับตำแหน่งวันที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือถูกยุบหรือวันที่พ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ในวันยื่นให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือถูกยุบหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง (มาตรา 49) หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 49 หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ (มาตรา 112 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 112)
12.	คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องควบคุมไม่ให้พรรคการเมืองและผู้ซึ่งพรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง ใช้จ่ายเกินวงเงินตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดรู้เห็นหรือทราบว่าการกระทำตามวรรคหนึ่ง ต้องยับยั้งเพื่อมิให้มีการกระทำดังกล่าว ความในมาตรานี้ให้นำไปใช้บังคับกับประธานสาขาพรรคการเมืองและกรรมการสาขาพรรคการเมืองด้วย โดยอนุโลม (มาตรา 51)	
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
	ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง ประธานสาขาพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขาพรรคการเมือง ผู้ใดมีส่วนรู้เห็น ปลอมแปลงเลยหรือทราบว่าการกระทำตามมาตรา 51 วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี แต่มิได้ยับยั้งเพื่อมิให้มีการกระทำดังกล่าว	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 105 วรรคหนึ่ง)

	(มาตรา 105 วรรคหนึ่ง)	
13.	ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง ดังนี้ (1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนให้จัดสรรเป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองเสนอไว้ในบัญชีรายชื่อแต่ละบัญชีที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้จัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเป็นรายบุคคล ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรตาม (1) และ (2) ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ห้ามมิให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองตาม (1) และ (2) เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา 52)	จำกัดไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 113)
14.	การหารายได้จากการจัดกิจกรรมหาทุนของพรรคการเมืองต้องกระทำโดยเปิดเผยและแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการหาทุนของพรรคการเมืองอย่างชัดเจน และเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ได้จากการจัดกิจกรรมดังกล่าวจากผู้สนับสนุนรายใดที่มีจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป ให้ถือเป็นรายได้จากการบริจาค	จำกัดไม่เกินสามปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ให้แก่พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 114)
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
	เมื่อพรรคการเมืองได้ดำเนินกิจกรรมหาทุนในแต่ละครั้งเสร็จเรียบร้อยแล้วให้รายงานรายได้ที่ทำได้และกิจกรรมที่จัดขึ้นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมดังกล่าว การรายงานตามวรรคสองให้ระบุชื่อบุคคลผู้สนับสนุนทางการเงินเป็นจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป แก่กิจกรรมหาทุนนั้นด้วย (มาตรา 54)	
15.	ภายใต้บังคับมาตรา 54 วรรคสาม การบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่หนึ่งพันบาทขึ้นไป ให้กระทำโดยเปิดเผยชื่อผู้บริจาค	จำกัดไม่เกินสามปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน

	และสามารถตรวจสอบได้ ห้ามมิให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมืองหรือสมาชิกผู้ใด รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่เป็นการบริจาคโดยไม่ปรากฏชื่อผู้บริจาคตามพรรคหนึ่ง หรือที่บริจาคให้ตนเป็นส่วนตัว (มาตรา 56)	ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ให้แก่พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 114)
16.	ภายใต้บังคับมาตรา 54 พรรคสาม การบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไป ต้องเปิดเผยชื่อผู้บริจาคต่อสาธารณชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดการบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่สองหมื่นบาทขึ้นไป จะต้องบริจาคโดยวิธีการส่งจ่ายเป็นตัวแลกเงิน หรือเช็คขีดคร่อม (มาตรา 57)	จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ให้แก่พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 114)
17.	ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลบริจาคให้แก่พรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่ง เกินกว่าสิบล้านบาทต่อปี (มาตรา 59 พรรคหนึ่ง)	จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ให้แก่พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 114)
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
18.	ในกรณีที่นิติบุคคลใดบริจาคให้แก่พรรคการเมืองตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป จะต้องได้รับอนุมัติหรือสัตยาบันโดยมติที่ประชุม ผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลนั้นหรือสมาชิกของนิติบุคคลนั้น (มาตรา 59 พรรคสอง)	จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ให้แก่พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 114)
19.	ห้ามมิให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขาพรรคการเมืองผู้ใด รับบริจาคจากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในพรรคหนึ่ง (มาตรา 59 พรรคสาม)	จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 115)

20.	เมื่อมีการบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองออกหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เมื่อมีการบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือกรรมการสาขาพรรคการเมือง ซึ่งเป็นผู้ที่รับบริจาค ต้องจัดทำบันทึกการรับบริจาคไว้เป็นหลักฐานและจัดส่งบันทึกการรับบริจาคของพรรคการเมืองพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ รวมทั้งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ให้แก่พรรคการเมือง เพื่อนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรคการเมืองไว้ก่อนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการบริจาค เมื่อพรรคการเมืองได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากการบริจาคแล้ว ให้ลงรายการการรับบริจาคในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรคการเมืองให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น และให้จัดส่งใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ออกใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาค ในกรณีที่มีการบริจาคให้แก่พรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมือง จัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาค และจำนวนเงิน รายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้	จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ ไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ให้แก่ พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 114)
ลำดับ	ผู้กระทำความผิดและลักษณะการกระทำความผิด	อัตราโทษ
	ที่ได้รับการบริจาคในแต่ละสัปดาห์ ให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงให้แล้วเสร็จภายในวันทำการวันแรกของสัปดาห์ถัดมา แล้วปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมืองเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และจัดส่งประกาศดังกล่าวให้นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศ (มาตรา 60)	
21.	ห้ามมิให้พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง รับบริจาคเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีแหล่งที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 65)	จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ ไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ให้แก่ พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 114)
22.	ห้ามมิให้พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง รับบริจาคจากผู้ใดเพื่อกระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็น	จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสน

	การบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ (มาตรา 66)	บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 116)
23.	ห้ามมิให้สมาชิกซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง รับบริจาคนหรือขอรับบริจาคจากผู้ซึ่งมิได้เป็นสมาชิก เว้นแต่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากหัวหน้าพรรคการเมือง หรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา 67)	จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 116)
24.	ห้ามมิให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และข้าราชการการเมืองอื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งหน้าที่เรียไรหรือชักชวนให้มีการบริจาคให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยตนเอง (มาตรา 68 วรรคหนึ่ง)	จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 117)
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
25.	ห้ามมิให้พรรคการเมืองรับบริจาคเพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมืองจาก (1) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย (2) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร (3) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร ซึ่งมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบ ในกรณีที่ เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การพิจารณาตามอนุมาตรานี้ ให้พิจารณาในวันก่อนวันที่บริจาคโดยให้ถือทะเบียนผู้ถือหุ้น ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในวันก่อนวันที่บริจาค (4) องค์การหรือนิติบุคคลที่ได้รับทุนหรือได้รับเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย หรือซึ่งมีผู้จัดการหรือกรรมการเป็นบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย (5) บุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลที่ได้รับบริจาค เพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองจาก	จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี (มาตรา 116)

	บุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตาม (1) (2) (3) หรือ (4) (6) บุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในประกาศ ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 69)	
26.	ห้ามมิให้บุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตามมาตรา 69 บริจาค แก่พรรคการเมืองหรือสมาชิกผู้ใดเพื่อดำเนินกิจการของพรรค การเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมือง (มาตรา 70)	จำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกิน สองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 118)
27.	ห้ามมิให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ นิติบุคคลที่เป็น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์กรมหาชน หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดใน ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง บริจาคแก่พรรคการเมือง (มาตรา 71)	จำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับ ไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 119)
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
28.	ห้ามมิให้บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ขอรับบริจาค หรือขอรับ การสนับสนุนทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจ คำนวณเป็นเงินได้จากพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรค การเมือง หรือสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง (มาตรา 90)	กรณีนี้ไม่มีโทษทางอาญา แต่ต้อง ชำระค่าปรับทางปกครองเป็น จำนวนเงินสองเท่าของเงิน หรือ มูลค่าทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ตนได้รับ (มาตรา 131)
29.	ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุ เบกษา และห้ามมิให้บุคคลใดใช้ชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายพรรค การเมืองซ้ำ หรือพ้อง หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพ เครื่องหมายพรรคการเมืองที่ถูกยุบนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในการ ดำเนินกิจการทางการเมือง หรือประโยชน์อื่นใดในทำนองเดียวกัน (มาตรา 95 วรรคสาม)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับ ไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 120)
30.	ในกรณีที่พรรคการเมืองสิ้นสภาพ เลิก หรือยุบ ตามบทบัญญัติ ในหมวดนี้เว้นแต่กรณีตามมาตรา 92 (2) ให้หัวหน้าพรรคการเมือง ส่งบัญชีและงบดุลรวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการเงินของพรรคการเมือง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองสิ้นสภาพ เลิก หรือยุบ และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชำระบัญชีให้เสร็จสิ้นภายใน หกเดือน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียน ถ้าสำนักงานการ	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 121)

	ตรวจเงินแผ่นดินชำระบัญชีไม่เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขอขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกเดือน (มาตรา 96 วรรคหนึ่ง)	
31.	ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา 42 วรรคสอง หรือมาตรา 82 หรือต้องยุบตามมาตรา 94 ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป (มาตรา 97)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 120)

4.3 ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
1.	ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งเอกสารหลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา (2) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (1) เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐาน หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเพื่อประกอบการพิจารณา (3) ให้บุคคลใดมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐาน หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเพื่อประกอบการพิจารณา (4) ขอความร่วมมือให้ศาลส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา (5) เข้าไปหรือแต่งตั้งให้บุคคลเข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียง	ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 26 (2) หรือ (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 44)

	ประชามติหรือสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งหรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ (มาตรา 26)	
ลำดับ	ผู้กระทำผิดและลักษณะการกระทำผิด	อัตราโทษ
2.	ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอนุกรรมการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดในการเลือกตั้งหรือกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริตหรือประพฤตินมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งกระทำการตามหน้าที่โดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง (มาตรา 29)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี (มาตรา 45)
3.	ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการหรืออนุกรรมการ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษ (มาตรา 43)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 43)